

„A magyar Alföld legszebb délibábja
Te vagy, szülötte városom, Szeged,
De nem csalóka nyári fény varázsa,
Hanem valóság bús puszták felett.”

(Juhász Gyula: Szonett Szegedhez - részlet)

SZEGED VÁROS ILLETÉKBÉLYEGEI

Szeged megyei jogú város a Dél-alföldi Régió központja, amely a Tisza és a Maros találkozásánál helyezkedik el. A várost először 1183-ban említik. Nagy Lajos király uralkodása idején a régió legjelentősebb városává fejlődött, 1498-ban szabad királyi városi rangot kapott. A török kiűzése után a szegediek kiharcolták ismét a szabad királyi városi rangot. III. Károly magyar király (VI. Károly néven német-római császár) Luxemburgban 1719. május 21-én adta ki Szeged szabad királyi jogállását megerősítő diplomáját, benne a város "megújított" címerének festett képével és leírásával.

Szeged címerének középpontjában egy vertikálisan két részre osztott katonai pajzs van. Jobb oldalán kék mezőben két ezüst csík: a Tisza és a Maros folyót szimbolizálja. A bal oldali arany mezőben kiterjesztett szárnyú, balra néző fekete félsas, karmában aranyos jogart tart. A pajzs felső élén zárt rostélyú, szembe néző, ezüst harci sisak található. A sisakon nyitott, ötágú arany leveleskorona van, a sisakdísz zöld talajon álló, jobbra lépő ezüst bárány. A címerpajzs jobb oldalát kék-arannyal, a bal oldalát vörös-ezüsttel körbefonó ornamentikák ölelik körbe.

Szeged város illetékbélyegeinek jelentős részén megtalálható - a középrészben - a város címere, amely 300 évvel ezelőtt nyerte el jelenlegi formáját.

A gyűjtemény célja: bemutatni Szeged város okirati illetékbélyegeit - a különböző nyomás és papír-különlegességeket, színváltozatokat, egyes kiadásoknál az ívhelyre jellemző sajátosságokat - és azok felhasználását.

Tartalom

I. keret

Bevezetés, tartalom	1 - 2.
1. Anyakönyv kivonati díj bélyegek	
1.1. 1909-es kiadás (típusváltozatok, felhasználás)	3 - 4.
1.2. 1913-as kiadás (típusváltozatok)	5.
1.3. 1918-as kiadás (rekonstrukció, típusváltozatok, felhasználás)	6 - 12.

II. keret

1.4 1920-as kiadás (rekonstrukció, felhasználás, típusváltozatok, az Egri Nyomda Rt.)	13 - 18.
2. Városi illetékbélyegek	
2.1. 1919-1920-as kiadás (típusváltozatok, felhasználás)	19 - 22.
2.2. 1923-1925-ös kiadás (típusváltozatok, felhasználás)	23 - 24.

III. keret

2.3. 1926-os kiadás (típusváltozatok, vágott bélyeg)	25.
2.4. 1927-es kiadás (típusváltozatok, felhasználás, vonalvízjel)	26 - 29.
2.5. 1938-as kiadás (típusváltozatok, felhasználás)	30 - 31.
2.6. 1943-as kiadás (típusváltozatok, felhasználás)	30. és 32.
2.7. 1944-es évszámmal ellátott kiadás 1 és 2 pengős értékei (ívrekonstrukció, felhasználás)	33 - 36.

IV. keret

2.7. 1944-es évszámmal ellátott kiadás 5 pengős értéke (ívrekonstrució)	37.
2.8. A vitatott kisegítő bélyegek 1945-ből	38 - 39.
2.9. 1945. április 27-én bevételezett bélyegek (ívrekonstrució, típusváltozatok, felhasználás)	40 - 42.
2.10. 1945. augusztus 8-i kiadás (ívrekonstrució, típusváltozatok, felhasználás)	43 - 44.
2.11. Határozat	45 - 46.
2.12. Közmunka bélyeg (típusváltozatok, felhasználás)	47.
2.13. 1945. november 15-i kiadás (típusváltozatok, felhasználás)	48.

V. keret

2.14. 1946. február 27-i kiadás (típusváltozatok, ívrekonstrució)	49.
2.15. Az infláció kezdete - iratokon	50 - 51.
2.16. 1946. áprilisi kiadás (típusváltozatok, ívrekonstrució, felhasználás)	52 - 53.
2.17. 1946. április 27-i kiadás (típusváltozatok, ívrekonstrució)	54.
2.18. 1946. május 11-i kiadás (típusváltozatok, felhasználás)	55 - 56.
2.19. 1946. május 27-28-i kiadás (típusváltozatok)	56.
2.20. 1946. június 14-17-i kiadás	57.
2.21. 1946. június 28-i kiadás (típusváltozatok)	57.
2.22. Az infláció „elszabadul”	58.
2.23. Határozat	59 - 60.

VI. keret

Forint-fillérre való átértékelés

2.24. 1946. augusztus 1-jei kiadás (ívrekonstrució, típusváltozatok, felhasználás)	61 - 63.
2.25. 1946. október 10-i kiadás (típusváltozatok)	64.
2.26. 1946. december 10-i kiadás	64.
2.27. 1947. március 4-i kiadás (ívrekonstrució, típusváltozatok, felhasználás)	65 - 67.
2.28. 1947. május 31-i kiadás (ívrekonstrució, típusváltozatok, felhasználás)	68 - 69.
2.29. 1948. január 13-i kiadás (ívrekonstrució, típusváltozatok, felhasználás)	70 - 72.

VII. keret

2.30. 1948. augusztusi kiadás (ívrekonstrució, típusváltozatok, felhasználás)	73 - 77.
2.31. 1948. októberi kiadás (ívrekonstrució, típusváltozatok, felhasználás)	78 - 81.

Forint-fillér kiadás

2.32. 1949. januári kiadás (típusváltozatok, felhasználás)	82 - 83.
3. Határozat a városi okirati illetékek szedésének megszüntetéséről	84.

Felhasznált szakirodalom

- dr. Havass Zoltán: *Szeged város bélyegei (kézirat) – Szeged, 1953.*
- Bölcskei Imréné - Gidófalvy Péter - Hodobay Andor - Leitold László - Visnyovszki Gábor - Voloncs Gábor:
A magyar bélyegek katalógusa 2018/II.
- Szücs Károly: *Pénzügyi filatélia – Budapest, 2017.*
- dr. Floderer István - Voloncs Gábor:
Magyar okmánybélyegek kézikönyve – Budapest, 1991.
- Kaptai Antal - dr. Kiss István:
A magyar városi illetékbélyegek katalógusa – Budapest, 1973.
- Kölbig Ferenc - Dr. Hollaender György:
A magyar okmánybélyegek katalógusa – Budapest, 1928.
- Kölbig Ferenc - Dr. Hollaender György:
A magyar okmánybélyegek – Budapest, 1924.
- Voloncs Gábor:
Szeged város háború utáni első bélyegei
Okmánybélyeg, 1994/4. szám
- Vadász József:
Két szegedi városi bélyeg eddig ismeretlen méretű ívének rekonstrukciója
Okmánybélyeg, 1998/1. szám
- Fodor István:
Az 1946-48 évi Szeged városi bélyegek átértékelt változatai
Okmánybélyeg, 1999/3-4. szám
- Voloncs Gábor:
80 éves Szeged város pengő-filléres bélyegsorozata
Szabolcsi Bélyegűjság, 2007/1-2. szám
- dr. Németh Kálmán:
Számjegy típusok – ívrekonstruciók (Szeged)
Okmánybélyeg, 2009/2. szám